

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Педагогічний факультет
Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПСИХОЛОГІЯ ЗАГАЛЬНА

Освітня програма: «Дошкільна освіта»

Спеціальність: 012 Дошкільна освіта

Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 27 серпня 2020 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання
5. Компетентності
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Психологія загальна
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Викладач (і)	Матішак Маріанна Василівна
Контактний телефон викладача	0959324646, 0967124568
E-mail викладача	marianna.mathishak@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очна/заочна
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Очні консультації: згідно розкладу консультацій
2. Анотація до курсу	
<p>«Психологія загальна» - складова блоку нормативних навчальних дисциплін професійної підготовки майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти. Дисципліна вивчається студентами спеціальності «Дошкільна освіта» на першому курсі і спрямована на ознайомлення студентів із основами психології.</p> <p>Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна «Психологія загальна» має міждисциплінарний характер, її положення є теоретичною основою для таких дисциплін як «Психологія дитяча», «Психологія педагогічна», «Педагогіка загальна», «Педагогіка дошкільна» та ін.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета навчальної дисципліни – надання студентам систематизованих знань з загальної психології, вивчення основних методологічних та теоретичних засад, методів дослідження психологічних явищ та індивідуально-психологічних особливостей особистості, формування професійної свідомості та самосвідомості.</p> <p>Завдання дисципліни:</p> <ul style="list-style-type: none"> - формувати у майбутніх педагогів дошкільної освіти уявлення про психологію як науку, історичні аспекти її становлення та сучасну систему психологічних знань, методи дослідження психологічних явищ; - ознайомити студентів з поняттями психіки, свідомості, особливостями перебігу і розвитку психічних процесів; - спонукати майбутніх вихователів ЗДО до саморозвитку, самоосвіти, професійної самореалізації та творчого підходу у професії. 	
4. Компетентності	
<p><i>Інтегральна компетентність</i></p> <p>Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку, що передбачає застосування загальних психолого-педагогічних теорій і фахових методик дошкільної освіти, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p><i>Загальні компетентності</i></p> <p>КЗ-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>КЗ-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.</p> <p>КЗ-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p><i>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</i></p> <p>КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.</p> <p>КС-2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).</p>	

- КС-3. Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкільного віку.
- КС-6. Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку навичок свідомого дотримання суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки.
- КС-9. Здатність до розвитку перцептивних, мнемічних процесів, різних форм мислення та свідомості в дітей раннього і дошкільного віку.
- КС-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.
- КС-19. Здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами.
- КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

5. Результати навчання

- ПР-01. Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.
- ПР-02 Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.
- ПР-03 Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими освітніми потребами.
- ПР-04 Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку.
- ПР-06 Встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами.
- ПР-07 Планувати освітній процес в закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних можливостей дітей раннього і дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності.
- ПР-12 Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.
- ПР-13 Здійснювати управління якістю освітнього процесу, керуючись психолого-педагогічними принципами його організації в системі дошкільної освіти та взаємодії з сім'єю.
- ПР-14 Мати навички збереження та зміцнення психофізичного і соціального здоров'я дітей.
- ПР-16 Проектувати педагогічні заходи із залученням фахівців суміжних галузей, батьків, громадських діячів та ін. для реалізації завдань всебічного розвитку дітей.
- ПР-17 Здійснювати суб'єкт-суб'єктну взаємодію і розвивальне міжособистісне педагогічне спілкування з дітьми дошкільного віку та особистісно- і соціально зорієнтоване спілкування з батьками.
- ПР-21 Розробляти індивідуальні програми соціалізації й адаптації дітей раннього і дошкільного віку.
- ПР-22 Дотримуватись умов безпеки життєдіяльності дітей раннього і дошкільного віку.

6. Організація навчання курсу

Обсяг курсу – 90 год

Вид заняття	загальна кількість годин		
Лекції	20/4		
Практичні	20/10		
Самостійна робота	50/76		
Ознаки курсу			
семестр	спеціальність	курс (рік навчання)	Обов'язковий/вибірковий
I	012 Дошкільна освіта	перший	обов'язковий

Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Змістовий модуль 1. Вступ до загальної психології					
Тема 1. Предмет і завдання загальної психології як науки	Лекція, практичне заняття	[1; 2; 4; 12; 13]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття, підготувати презентації	5 балів	До наступного заняття за розкладом
Тема 2. Методологічні принципи і методи вивчення психіки	Лекція, практичне заняття	[1; 2; 4; 7; 12; 13; 17]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття, підготувати проект впровадження інноваційної технології	5 балів	До наступного заняття за розкладом
Тема 3. Розвиток психіки і свідомості	Лекція, практичне заняття	[2; 4; 7; 12; 13; 14]	Підготуватися до практичного заняття з елементами тренінгу	5 балів	До наступного заняття за розкладом
Змістовий модуль 2. Пізнавальна сфера особистості					
Тема 4. Відчуття і сприймання	Лекція, практичне заняття	[4; 7; 11; 12; 13]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття, підготувати презентації, інтелект-карти	5 балів	До наступного заняття за розкладом
Тема 5. Пам'ять.	Лекція, практичне заняття	[1; 2; 4; 12; 13]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття з елементами тренінгу, підготувати індивідуальні завдання	5 балів	До наступного заняття за розкладом

Тема 6. Мислення і мовлення	Лекція , практичне заняття	[1; 2; 4; 12; 13]	Підготуватися до практичного заняття, підготувати індивідуальні завдання	5 балів	До наступного заняття за розкладом
Тема 7. Увага і уява	Лекція, практичне заняття	[4; 7; 11; 12; 13; 14]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття з елементами тренінгу, підготувати презентації, індивідуальні завдання	5 балів	До наступного заняття за розкладом
Тема 8. Емоційно- вольова сфера особистості	Лекція, практичне заняття	[4; 5; 6; 12; 13; 15]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття з елементами тренінгу, підготувати презентації, індивідуальні завдання	5 балів	До наступного заняття за розкладом
Тема 9. Психологія особистості. Особистість у діяльності та спілкуванні	Лекція, практичне заняття	[1; 2; 4; 12; 13]	Підготуватися до практичного заняття з елементами тренінгу, підготувати презентації, індивідуальні завдання	5 балів	До наступного заняття за розкладом
Тема 10. Індивідуально- психологічні особливості особистості	Лекція, практичне заняття	[1; 2; 4; 8; 9; 12; 13; 14]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття з елементами тренінгу, підготувати презентації, індивідуальні завдання	5 балів	До наступного заняття за розкладом

7. Система оцінювання курсу	
Загальна система оцінювання курсу	Семестр I Вид контролю – екзамен Максимальна оцінка – 100 балів (практичні заняття і контроль самостійної роботи – максимально 50 балів, екзамен – максимально 50 балів). Враховуються результати неформальної освіти – сертифіковані онлайн-курси на освітніх платформах Coursera, Prometheus, EdEra та інших (положення ПНУ про неформальну освіту).
Вимоги до письмових робіт	Самостійне виконання, власний аналіз та міркування
Практичні заняття	Максимальна оцінка – 50 балів
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50% завдань
8. Політика курсу	
<p>Дотримання політики доброчесності. Лекційні заняття не відпрацьовуються, знання лекційного матеріалу є обов'язковим.</p> <p>Пропущені практичні заняття студент відпрацьовує, індивідуально виконуючи передбачену у плані роботу. Для цього використовуються:</p> <ul style="list-style-type: none"> - усне опитування; - перевірка практичних завдань; - розробка і оприлюднення відео презентацій; - перевірка передбаченої програмою курсу самостійної роботи. <p>Допуском до іспиту є відвідування не менше 50 % занять, результати тестування на платформі дистанційного навчання, виконання самостійної роботи. Якщо здобувач не ліквідував заборгованість та не набрав мінімальну кількість балів (25 балів) він може бути рекомендований на повторне вивчення даної дисципліни.</p> <p>Викладання курсу базується на активній взаємодії між учасниками освітнього процесу.</p>	
9. Рекомендована література	
Основна	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Варій М. Й. Загальна психологія.: підр. [для студ. вищ. навч. закл.] [3-тє вид.]. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 1007 с. 2. Васянович Г. П.. Основи психології : навчальний посібник. К. : Педагогічна думка, 2012. 114 с. 3. Волошина В.В., Долинська Л.В., Ставицька С.О., Темрук О.В.. Загальна психологія: Практикум: Навч. посібн. К.: Каравела, 2005. 280 с. 4. Дрозденко К.С. Загальна психологія в таблицях і схемах. Навч. посібник. Київ: ВД «Професіонал», 2004. 304 с. 5. Дуткевич Т.В. Загальна психологія. Теоретичний курс: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2019. 388 с. 6. Загадковий світ емоцій. Розвиток емоційної сфери дошкільників / Упоряд. І. В. Молодушкіна. 2-ге вид. Харків : Вид. група «Основа», 2011. 207 с. 7. Максименко С. Д. Загальна психологія: навчальний посібник К.: Центр учбової літератури, 2017. 272 с. 8. Москалець В. П. Загальна психологія [текст]: підручник. Київ: Ліра-К, 2020. 564 с. 9. М'ясоїд П. А. Загальна психологія: Навч. посіб. 3-тє вид., випр. К.: Вища шк., 2004. 487 с. 10. Партико Т. Б. Загальна психологія: підруч. для студ. вищ. навч. закл. К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2008. 416 с. 11. Психологія: навчальний посібник/ Т.В.Іванова, О.А.Кривопишина, Сахно П.І. та ін.; за заг. ред. Л.М. Кудояра. Суми: Сумський державний університет, 2011. 331 с. 12. Сергєєнкова О. П. Загальна психологія: навчальний посібник К.: Центр учбової літератури, 2019. 296 с. 13. Скрипченко О. В. Загальна психологія.: Посібник К. : Каравела, 2012. 464 с. 	

14. Чумак О. О. Загальна психологія: навчальний посібник. Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2013. 382 с.

Додаткова

15. Емоційний розвиток дитини. Упоряд.: С. Максименко, К. Максименко, О. Главник. К.: Мікрос-СВС, 2003. 112 с.

16. Іванова В.В. Психологія дитяча: навчально-методичний посібник для самостійної роботи студентів. Мукачево: МДУ. 2019. 104 с.

17. Кулачківська, С. Є. Методи дослідження психічного розвитку дитини / Методи вивчення психічного розвитку дитини дошкільника: методичний посіб. для педагогів, практичних психологів, студентів середніх і вищ. пед. закл. К. : Світич, 2003. 40 с.

18. Кутішенко В.П., Ставицька С.О. Психологія розвитку та вікова психологія: практикум. К.: Каравела. 2009. 247 с.

19. Мудрик А. Б. Загальна психологія : навч-метод. матеріали до курсу Луцьк : Вежа-Друк, 2013. 37 с.

Викладач Матішак М.В.